

Posudek bakalářské práce

„Il teatro futurista italiano e il teatro d'avanguardia ceco: confluenze e influenze

(Italské futuristické divadlo a česká divadelní avantgarda: souběhy a vlivy)“,

kteřou předložila Alžběta Bohdanová, DiS.

Ústav románských studií FFUK, červen 2022

Předložená bakalářská práce Alžběty Bohdanové mapuje dvě umělecká hnutí počátku 20. století – italské futuristické divadlo a českou avantgardní divadelní scénu; výsledkem bádání je pak zhodnocení případného vlivu italského futurismu na české divadelní prostředí, určení podobností a stanovení rozdílů, kterými se tato dvě prostředí také zásadně odlišují.

Na úvod je třeba konstatovat, že tato bakalářská práce pozitivně překračuje rámec bakalářských prací hned v několika bodech: na prvním místě se jedná o přínosnost provedeného zkoumání, kdy se autorce podařilo popsat a poodkrýt zajímavé, v mnoha případech nepříliš známé skutečnosti. V první kapitole je zevrubně a přitom konzistentně představený italský futurismus. Rozbor je založený především na souboru futuristických manifestů, které vyšly pod edičním vedením G. Davica Bonina, bádání je tedy podloženo kvalitní a recentní literaturou.

Ve druhém větším celku je představena česká avantgardní scéna. Vzhledem k tomu, že je práce napsaná italsky, musela se autorka potýkat s nelehkým úkolem přeložit nemálo v češtině známých výrazů, jako jsou různé názvy spolků či děl a také mnoho citátů z dobové literatury a tisku do češtiny, a poradila si s tím velice dobře. Jazykové zpracování je na vysoké úrovni. Tato pasáž skýtá i další přednost – a sice možnost přiblížení této důležité epochy českého divadla italskému publiku. Autorka postupně představuje různé etapy avantgardního divadla meziválečného období, jako je neodmyslitelné Osvobozené divadlo, Divadlo Dada, Moderní studio nebo divadlo D 34 E. F. Buriana.

Možné vlivy jsou zkoumány nejen na základě možného vzdálenějšího ovlivnění (což je teze poněkud problematická, vzhledem k tomu, že různé avantgardy vznikaly v předválečném a meziválečném období v mnoha evropských státech, jak autorka poznamenává na str. 58), ale také na základě Marinettiho návštěvy Prahy v roce 1921. K Marinettiho vystoupení a

představení jeho hnutí v hlavním městě tehdejšího Československa existuje i řada explicitních reakcí v dobovém tisku a následný přímý vliv na autory, jako je Vítězslav Nezval a Jaroslav Seifert, i když jen v krátkém období jejich tvorby, je nezpochybnitelný. Autorka předkládá zmíněný materiál a funkčně jej využívá k tomu, aby dokázala, jaký dopad tato lehce pozapomenutá událost na poli českého divadla zanechala. Neopomene ani další fenomény české kultury, které čtenáře při slově „futurismus“ napadnou, jako je například známá postava Ference Futuristy, který přestože si osvojil přízvisko „Futurista“, Marinettiho futuristickou inspirací je ovlivněn jen velmi vzdáleně, pokud se o přímý vliv vůbec jedná (s. 57). Dále autorka dokládá řadu případů, kdy k přímému vlivu opravdu došlo.

V poslední části práce je konstatovaný zásadní rozdíl mezi českým a italským avantgardním prostředím – česká tvorba vycházející z (v zásadě) mírného Poetismu, vzniká již se zkušeností první světové války, a tak je jí Marinettiho fascinace bojem cizí a jak autorka uvádí (s. 61), přístup k fašismu představitelů těchto dvou uskupení je přímo opačný.

Otázka k diskuzi: „Podle Vašeho názoru, s koncem Osvobozeného divadla, divadla D 34 E. F. Buriana a druhou světovou válkou je linie vlivu italského futurismu na české divadelní prostředí ukončena? Pozdější produkce divadla Semafor a dalších divadel malých forem navazuje spíše na avantgardu obecně nebo by se i něco drobného najít dalo?“

Bakalářská práce je tematicky přínosná, jazykově výborně zvládnutá a formálně kvalitně zpracovaná. Proto ji hodnotím známkou výborně.

Praha, 4. 6. 2022

PhDr. Magdalena Žáčková, Ph.D.

oponentka